

העלול לבוא ממצרים, ושיאפשר את מהימנות ההערכה של גולדמן.
 כך, למשל, לא פירסם אף עיתון ישראלי את העובדה שהשבועון המצרי הנפוץ ביותר, אל מוסווה, הקדיש שבועו שעבר כתבת-ענק של חמישה עמודים, ברוח אהדת בולטת, לנחום גולדמן, כמנהיג ישראלי וציוני הדוגל בשלום עם העולם הערבי. לגבי המוני מצרים, היה זה כמובן אישור לעובדה שגולדמן הוזמן לקאהיר.
 לכן היה ברור, כי מסבירי הממשלה ציפו חרדה נאומו של עבדאלנאצר, שהיה צריך להינשא באחד במאי. מכיוון שהיתה זאת שעת-שיא של צפייה בטלחיויה — בערב שידור הפרק האחרון של ההגדה לבית פורטייס — הוזמן מראש שמואל שגב, פרשן הידוע באי אהדתו לערבים, כדי להגיב על הנאום.

ואכן — בשעה שנאום עבדאלנאצר עוד נמשך, מסר שגב תיאור מנמתי ביותר של הדברים, העלים את העובדה שהיה זה הנאום שוחרר-השלום ביותר שנאם הנשיא המצרי מעולם, וכי יש בו אישור מוחלט לקו שהביא להזמנת גולדמן (ראה מיסגרת).

אחרי שטיפת-מוח זו של הטלחיויה, הלכה כעבור יומיים כל העיתונות היומית, שהעלימה את עיקר הנאום, הסתפקה במסירת הדברים שהתייחסו למאורעות בקריחחיות.

סיגנון "דר שטירמר"

א יומו של מנחם בגין "לצאת לרחוב" לא מצא את הגשתו רק בפיצוץ האסיפה עם נחום גולדמן. ימים מעטים לאחר-מכן אירע מיקרה דומה בהצגת המחזה מלכת האמבטיה, שבמשך אליו את החיצים המורעלים של מחנה-הסיפוח כולו.
 ביום א' בערב, אחרי כמה הצגות שקטות של המחזה (שבאחד מהם נכח משה דיין עם פמלייה גדולה) אירע סוף-סוף הפיצוץ המאורגן.

ארבעה בריונים פרצו כאמצע ההצגה לעבר הבמה, השתלטו על המיקרופון וזרקו פצצות-סירחון. גם הפעם קם הקהל כולו נגדם — אך הבריונים הצליחו להפסיק את ההצגה.

המשרה הוציאה אותם, ואז סימו השחקנים את ההצגה בלי מיקרופונים.

למחרת היום פונו הצופים מן ההצגה בעיקבות הודעה על הטמנת פצצה.
 מי כיוון בריונות זו? השבוע טרם נתגלה הדבר. אך העיקבות הובילו למחנה מסויים — אותו מחנה שניהל נגד המחזה מערכת-הסתה פרועה שלא היה כדוגמתה בארץ.

דוגמה לכך הוא מאמר שפורסם במערבי לנוער, והועתק במערבי עצמו. נאמר בין השאר במאמר החינוכי של העיתון החינוכי, פרי עטו של העורך ראובן ינאי:

"הצנזורה התיירה (את המחזה) על מנת שאנחנו, קהל הצופים הרגיל, נטאטא את הזוהמה הזאת מעל הבמה... כיצד מלמדים לקח לכל ב ששעה צרכי בסאלון? נוסלים את ראשו וטובלים יפהיפה במעשה אחריו... אשרי מי שיאחו בציצית ראשו של המחבר וישקיעו בתוך אותה ערימה — כדי שיבין כי למען הטלת פראש, יעד האדם מוסדות טניטריים ולא במה ציבורית."

סיגנון כזה נדיר אפילו ב"פראכדה". הוא מזכיר יותר את "דר שטירמר".

כדי לא לפגור אחרי הבריונים והמסיתים, נתעורר גם המימסד הגח"לי הרשמי. מנחם סבידור, האיש עתיר-הכשלונות שבגללו הפסיד גח"ל את עיריית תל-אביב, פנה לעירייה בתביעה להפסיק את הצגת המחזה, באיום של הפסקת הסיוע לתיאטרון הקאמרי.

סבידור ביקש כינוס-היורם של מועצת-העירייה. שימוש זה במילה "היורם" מלמד הרבה על הפסיכולוגיה של בעליה.

גושפנקה ממשלתית לטרור

ה תהליך כוזב לא היה מסוכן כל-כך, אילו היה מוגבל לשולי הבמה המדינית, לקבוצות של בריונים, או למפלגות ימניות-קיצוניות.

אך השבוע הבחירו שרי הממשלה, כי הם עצמם מנצחים על המלאכה.

בנאום-הסתה בלתי-רגיל תבע השר ישראל גלילי, מי שהיה אחראי עד לא מכבר למנגנון

* איום דומה נתקבל בטלפון במערכת העולם הזה, אך המערכת התעלמה ממנו.

כדי להצדיק את עמדתה בפרשת גולדמן, עשתה הממשלה את הכל כדי לתאר את נאומו של נאמל עבדאלנאצר השבוע, ביום האחד במאי, כנאום מלחמתי תוקפני.

הנאום עצמו שונה לחלוטין מזה שתואר בעיתון-נים, ברדיו ובטלוויזיה של ישראל. חשוב לזכור כי הוא נאם באוזני העם המצרי, והועבר בכל תחנות הרדיו והטלוויזיה המצריות. הוא נועד, על כן, להמוני מצרים עצמה, — ולא לתצרוכת היציר-נית בלבד.

הנאום מוכיח בעליל כי לדעת עבדאלנאצר רר צה העם המצרי בשלום, וכי לכן עליו להוכיח לעמו כי אכן הוא פועל למען השלום.

זה לא התחיל ביום בו הופצץ מיפעל אבו-עבל. זה התחיל עוד ב-1948. כי הציונים לא רצו מעולם בשלום עם הערבים. הם תמיד רצו באדמות הערבים. גם בשנת 1949, לאחר שביתת-הנשק, סופחו לישי-ראל שטחים שלא היו שייכים לה לפי תוכנית-החלוקה. כשביצענו את ההפיכה (המצרית משנת 1952), עמד לנגד עינינו השלום, וצעדנו לקראתו בכל כוחנו. רצינו בניין למען השלום, בפיתוח החקלאות למען החיים

פרשת גולדמן, מלכת האמבטיה, הגימנוזיטים!

"נהדר! הם מותזילים להתעצבן!" (דוש ב"מערב")

ההסברה הממשלתית, לצאת למלחמה נגד שוחררי-השלום. כמו הבריונים, הדביק גלילי את תחית הדחליל של מצפן על כל החוגים המתנגדים לקו הממשלה, תבע "תגובה ציבורית רחבה, חריפה ושקולה כלפי כל גילוי של תרעלה, החורג מגדר ביקורת מקובלת במדינה דמוקרטית, והמכרסמת ביסודות חיינו, באחת התקופות הקשות ביותר לקיומנו. ה"תרעלה" שהוא התכוון עליה: **מכתב התלמידים, הצגת התיאטרון, מאמרים של שוחררי-השלום.**

לא פיגור אחרי השר אבא אבן, שאיכך בפרשת גולדמן כל צלם של מדינאי מתון ושוחר-שלום. קרא הוא: "הקיצוניות והתבוסנות, שחודרות באחרונה בקרב הציבור במדינה, מהווים סכנה גדולה לשלום ולביטחון ישראל."

כאשר איש כמו אבן משתמש במילה פאשיסטית מובהקת כמו "תבוסנות" (שהוטחה אלפי פעמים כלפיו על-ידי קבוצות-שוליים בריוניות), וקובע שהיא מסכנת את ביטחון המדינה — הריהו מצטרף במלוא פה לצידה-המכשפות.

גלילי ואבן דיברו אחרי שכבר קרו מעשי הבריונות — ודבריהם מהווים מתן גושפנקה רשמית לבריונות זו, וקריאה להחרפתה.

בסוף השבוע היו התוצאות גלויות לעין. על הקירות בתל-אביב הופיעו סימנות של הסתה לאלימות: "גולדמן במקום רוזנוטר", "אורי אבנרי ושלום כהן — פרובוקטורים, אבנרי — ימח שמך!"

כמו ברחובות מוסקבה, קיוב ורוסטוב.

אולם היה לנסיון זה של סובייטיוציה בישראל צד חיובי אחד, ואולי מכריע: עצם ההשתוללות של שוטפיה-המוח, הבריונים והליגה הלאומנית הוכיחה, כי לדעתם התחיל מחנה-השלום בישראל להוות גורם מדיני המאיים על שילטונם, ומעמיד בספק את המשך מדיניותם.

ציירי המכשפות בישראל, כמו עמיתיהם בכרית-המועצות, מוטב שיהרהרו בפסקו של איליה ארנבווג: "גם אם יכסו את העולם כולו באספלט, יצמחו גבעולים ירוקים ויבקיעו את האספלט."

מה באמת אמר נאצר?

חס נגדנו, כי הם לחמו באלג'יריה, ואנחנו סיענו לעם האלג'ירי לסלק משם. אולם מה היה ההגיון בהשתתפות ישראל בהתקפה זאת?

פשוט מאוד, אצלם זוהי כבר מגמה, שהתחילה בדיריזסיק, ושמשכה בקיובה, בכפר-קאסם, בעזה ובדיריאל-בלח והאן-ינסי, באבו-זעבל, ולבסוף בהת-קפה על ילדינו בבית-הספר בחר אל-בקר.

ייתכן שלום בלי סיפוח

מועצת הביטחון קיבלה החלטה. אנחנו קיבלנו על עצמנו לבצע את ההחלטה. אמרנו כי אנו מעוניינים בשלום, והחלטת מועצת הביטחון היא ערובה לשלום. אם ישראל תקבל החלטות אלה, אז יקום השלום! ... הישראלים טוענים שהם רוצים בגבולות בטוחים להבטחת שלומם. אבל הם מתכוונים לנהר הירדן. ראש ממשלת ישראל טענה בשבוע שעבר, כי אין היא מסכימה בשום פנים להודיע על הסכמה לנסיגה. כמה שבועות לפני כן הכחישה את עצם קיומו של העם הפלסטיני. זה נובע מן ההגיון הישראלי הישן-נושן — סיפוח שטחים, חיסול האוכלוסייה.

ישראל רוצה להתפשט. אין היא רוצה בשלום. אם ישראל רוצה בשלום, ובאותה שעה היא רוצה בסיפוח — פירוש הדבר שאינה רוצה בשלום. ואני אומר לעו-לם כולו: אנחנו פועלים למען השלום, החיים והבנייה, אך לא ייתכן שלום עם סיפוחים.

כשישראל מבקשת משא-ומתן, בשעה שהיא מתפש-טת, הרי היא רוצה לכפות עלינו את תכתיב הסיפוח והתבוסה. היא רוצה לספח לעצמה את השטחים הא-לה — בהסכמתנו.

והשלום. רצינו בסילוק האנגלים, כדי שנהיה חופשיים ונחיה בכבוד. אך ישראל, המדברת תמיד על השלום, וחושבת על אדמות הערבים — המריעה לנו תמיד.

בגין וייצמן ודיין

אנשים מכריזים על סיפוח. מנחם בגין טוען ש,זו ארצנו", ומתכוון לגדה המערבית והגולן, לסיני ולעזה. (עזר) וייצמן אמר כי אסור לומר "שטחים כבושים", מפני ש,זו ארצנו". וגם דיין אמר זאת.

אך גולדה מאיר ממשיכה לדבר על שלום, על רצונה במשא-ומתן ישרי. אולם על מה לדבר? הרי גולדה מאיר טוענת, כי לדעתה לא קיים עם פלסטיני, שירי-שלום אינה נושא למיקוח, שעה אינה נושא למיקוח, שהגולן אינו נושא למיקוח, שחברון ובית-לחם אינו נושא למיקוח, שקלקיליה וטול-כרם אינו נושא למי-קוח. אם כן, על מה נלך לשבת איתם לדבר?

אנו תמיד רצינו בשלום, פעלנו למען השלום, אך פתאום, בחודש פברואר 1955, המגיזה ישראל, לאור היום, את העיר עזה, ללא כל סיבה, אלא כדי להפריע לנו בבניין השלום.

גם בהתקפה המשולשת (מיבצע סיני) לא היתה כל עילה וכל הצדקה לישראל ללחום בנו. לאנגלים היו אוטורסיים, כי הלאמנו את התעלה, שרוב מניויתיה היו עד אז בידי האנגלים. לצרפתים היה הגיון להיל-

* הכוונה, כנראה, לפניית ישראל בשנת 1954 אל ממי-שלת בריטניה בדרישה שלא תפנה את בסיסה באזור תעלת-סואץ.
 ** הכוונה להתקפת צה"ל על עזה בסוף פברואר 1955, ימים מעטים אחרי שבן-גוריון חזר לתפקיד שר-הביטחון. בשעתו הושמעה הסענה שממדי התקפה זו נקבעו על-ידי משה דיין בלי הסכמת הממשלה.